

HERKES ZEMİNİNİNİ BİLECEK

Depremi merkez üssünden kilometrelerce uzaktaki yapıların yıkılmasının sebeplerinden biri de zemin sivilaşması. Bu nedenle Maden Tetkik Arama Enstitüsü (MTA), sivilaşmaya yatkın alanlar haritası çıkarıyor. Herkes kendi zemininin durumunu öğrenebilecek.

DEPREMLERDE, merkez üsten 140 kilometre uzakta olup fay hattında bulunmayan binaların bile yıkılmasına neden olan ve komşu yapılarla ayrılan 'çürük diş' olgusunun bir sorumlusu da 'zemin sivilaşması'. Buna karşı harekete geçen Maden Tetkik Arama Enstitüsü (MTA), 2.5 milyon yıllık tortu analizlerine dayanan 'sivilaşmaya yatkın alanlar haritasını' 2023'e kadar tamamlayacak. Proje bittiğinde her vatandaş pafta bazında oturduğu zeminin 'sivilaşma duyarlılığını' öğrenecek. Meclis Deprem Araştırma

Doç. Dr. Selim Özalp

Komisyonu'na bilgi veren MTA Yer Bilimleri Koordinatörü Doç. Dr. Selim Özalp, "En son İzmir depreminde gördük; yapı hasarlarını bir kenara bırakacak olursak, yıkımların bir kısmı maalesef bu yüzden oldu. Fay hattı oradan geçmiyordu ama evler yıkıldı. Benzer şekilde 1999'da Halkalı'da, Avcılar'da evler yıkıldı. Bunlar hep o sivilaşmanın getirdiği sonuçlar" dedi.

'UZAK DURUN'

Doç. Dr. Selim Özalp, sözlerine şöyle devam etti: "Karar vericilerin hizmetine sunmak ama-

cıyla Türkiye Bölgesel Ölçekli Sivilaşma Yatkınlık Haritaları Projesi başlatıldı. Son 2.5 milyon yıl içerisinde çökelmiş, orada birikmiş, genelde gevşek tortulardan oluşan alanların haritası yapılıyor. Biz buna 'kuvaterner harita' diyoruz. Bu kuvaterner tanelerin özelliğine göre, genelde 'alüvyon' dediğimiz, 'delta' dediğimiz gevşek alanlar kırmızıyla gösteriliyor, 'uzak durun' anlamındadır. 2020 itibarıyla Karadeniz'de, Doğu Anadolu'nun da olduğu bir alan çalışılmakta. 2023'e kadar kitapçık şeklinde yayınlanacak."

ANKARA
Bülent SARIOĞLU

SONUÇTA RİSKLİ ALAN

MTA Genel Müdür Yardımcısı Ercan Demiryürek: "Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında 2023 sonuna kadar tamamının raporlarını çıkaracağız. Sivilaşma yatkınlık haritalarında 'riskli' diye gösterdiğimiz alanlarda eğer yer altı suyunda yükselme olmazsa belki deprem anında sivilaşmadan kaynaklı yıkım olmayabilir. Ama sonuçta yapı gereği bu malzeme, 'Kuvaterner yaşlı alan' denilen riskli alandır. Yapılaşmada belediyelerin, imar müdürlüklerinin ona göre belirlemeleri gerekir."

HASARSIZ BATIYOR

Araştırma Komisyonu Başkanı Recep Uncuoğlu: "Sivilaşmanın etkilerini Sakarya'da da çok net gördük. Zemin taneleri arasındaki kapiler basıncın kaybolmasıyla taşıma gücünü yitiriyor, üzerindeki bina adeta batıyor. Binanın zemin artı 1'inci katlarının dahi hasar almadan toprağa gömüldüğü tablolar yaşadık. Deprem sonrasında birçok sokakta yer altı sularının bina temellerinin etrafından dışarı fışkırdığını, değişik renkli balçığın sokağa, asfaltın üzerine çıkacak kadar fazla olduğunu gözlemlemiştik."

TOPRAK ŞEHİRİ YUTMUŞ

MHP Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı: "Tarihi vesikalarda, Antakya'da 526 yılında büyük bir deprem olduğu ve şehrin toprak tarafından yutulduğu ifade edi-

liyor. Aynen ifade bu. Şimdi anlıyoruz ki bu muhtemelen zemin sivilaşması dediğimiz hadise yaşanmış. Yani Asya deltasında kurulmuş, yaklaşık 1 milyon insanın yaşa-

dığı ve yapı açısından son derece kötü bir yerleşim yeri Antakya. Özellikle Hatay kısmını da içeren parselin yayınlanmasını gerçekten merakla bekliyorum."